

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Évi 8 kor. — Híj. Félévre 9 kor. — Híj.	Évi 10 kor. — Híj. Félévre 11 kor. — Híj.
Negyedévre 3 kor. — Híj.	Negyedévre 4 kor. 50 Híj.

Felolvasó szerkesztő és lektoraljdos

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYIVAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A kivédett kvart.

Van világmozgalom és országos mozgalom a párbaj ellen, van nagy és hatalmas nemzet, melynek fiai egyáltalában nem párbajoznak, de mozgalmak és példák nálunk kevés hatással vannak.

Nálunk az emberek még mindig és minden apróságért párbajoznak és még alig akadt valaki, aki alávetette volna magát még az olyan választott bíróságnak is, minőt a párbajügyek kuriája: a magyar nemzeti kaszinó is elfogadhatónak véleményezett.

Egy hírlapíró tegnap a fővárosban párbajt vívott egy tisztviselővel.

Az előzmények egy állítólagos panamára mennek vissza, melynek elkövetésével országgyűlési képviselőket vádolnak — és a mai tudósításokban nemcsak azt olvassuk, hogy a párbaj meg volt

és így vagy amúgy végződött, hanem még azt is, hogy az egyik fél kivédte a másiknak kvartvágását, azután erős primvágást mért az ellenfelére és őt ismét az ellenfélnek laposra fordult kardja fején találta.

Szinte önkéntelenül kerestük a további részleteket, hogy mi-féle butordarab volt a vívóteremben, mi-féle ruha volt a feleken és segédeken, mennyi idő alatt folyt le a párbaj, hány öltéssel, milyen tüvel és czérnával varrták a sebet, mit beszéltek a felek és segédek a párbaj alatt és után, magyar, vagy olasz mód szerint vívtak, milyen színű és vastagságú bandázs volt a feleken, milyen hosszúak és szélesek voltak a kardok és milyen gyárból kerültek ki, a felek gyalog, villamoson, vagy kétfogatu bérkocsin érkeztek-e s ha villamoson vagy kocsin, mi volt az illető jármű száma, stb., stb.

Mert ezután már csak ilyenek jöhetnek és ekkora hírlapi asszisztencia mellett eljuthatunk oda is, hogy a párbajok meghívott közönség előtt fognak lefolyni. Legálább már volnánk ott, talán a nevetségesség jobban végezne a bajjal, mint a mostani oktalan komolyság.

A vasuti üzletvezetőség feloszlatása.

Mit csináljon Debreczen?

Tekintetes Szerkesztő ur?

Becsés lapja először hozta azon riasztó hírt, hogy az itteni vasuti üzletvezetőség feloszlik s hogy a tervezett igazgatóságok székhelyei közt Debreczen még csak említve sincsen.

A riasztó hírek és az ezzel kapcsolatos komoly felszólalásnak sajnos, nem volt meg azon üdvös hatása, hogy városunk vezető embereit és a közvetlenül érdekelt polgárságot aluszékonyságukból felébresztették volna; a minék valószínűleg egyik oka az is volt, hogy egyik országgyűlési képviselőnk, kinek tájékozottságában nem kételkedünk, nagyon is optimisztikus nyilatkozatával az ébredező aggodalmakat is

A kedves vendégek.

Irtá: **Csohov Antal.**

A vasuti töltés mentén, amely egy kis nyaraló telep felé vezet, egy fiatal házaspár sétál. A férfi derékon magához öleli csinos feleségét, aki szerelmesen simul ferjéhez. Mindketten nagyon boldognak látszanak.

A szétszaggatott felhők foszlányai mögül a hold szomorúan tekint le rájuk. Bizonyára irigységből és bosszúságból, hogy olyan haszontalan rideg életet kell élnie.

Mély csönd van köröskörül. Az esti levegő telítve van akáczfák és jácminbokrok édes illatával. Valahol a vasuti töltésen túl egy pittypalatty verse halatszik...

— Milyen szép, milyen kedves! — szól lelkesülten a fiatal asszony. — Mintha gyönyörű, édes álmot látnék! Nézd csak, milyen barátságosan bólogatnak az erdő lombjai! Milyen hallgatogok ezek a mágányos táviró oszlopok! Benépesítik az egész vidéket és arra emlékeztetnek, hogy ott, valahol a messze távolban emberek vannak... civilizáció... És milyen kedves az, ha

a szellő szárnyaira kapja a közeledő vonat dübörgését, amely úgy hallatszik, mintha távolról hangzó lágy altató dal volna!

— Szép... szép... De milyen forró a kezed! Ez azért van, mert minden olyan hamar fölzigat. Vara... De mondd csak, mi van ma vacsorára?

— Hideg czibere és csibepecsenye... Elég lesz mind a kettőnknek. A te számodra még szardinát és szárazhalat is hoztattam a városból.

A hold hamiskásan elbujik a felhők mögé. A fiatal házaspár boldogsága szomorú vándorlására emlékezteti, amint a magányos hegyek és erdők fölött egyedül bolyong a csöndes éjszakában...

— Jön a vonat! — szól Vara. — Milyen szép!

A távolban a közeledő vonat pirosuló, tüzes szemei tűnek föl. Az állomás elöljáró a pályaudvarra lép. A sineket itt-ott megvilágítják a váltók jelző lámpásai.

— Várjuk meg az állomáson a vonatot s aztán majd haza megyünk — mondja Szasa ásitozva. — Milyen jól összeillünk mi, Vara!! Az ember nem is hinné!

Pöfékelve áll meg a vonat az állomáson. A homályosan megvilágított kocsi ablakiban álmos arcokat, kalapokat látni...

Ah! Ah! — hallatszik az egyik kocsi-ból. — Varinka és a férje elénkbe jöttek! Ott vannak, ni! Varinka!..Varuska!

A kocsi-ból két kis leány szökik le és Vara nyakába kapaszkodnak. Mögöttük egy éltesebb, testes asszony és egy magas, sovány, szürkülő pofaszakállas férfi tűnik fel. Utánuk csomagokkal megrakott két gimnázista-fiu lépeget, akik mögött a nevelőnő, e mögött pedig a nagyanya tűnik fel.

— Itt vagyunk! Itt vagyunk, édes barátom! — kezdi a pofaszakállas férfi a beszédet, miközben Szasával kezét fog. — Sokáig várakoztatok reánk, ugy-e? Bizonyára jól összeszidtatok a nagybácsit, hogy még csak el sem látogat hozzátok? Kolja, Kosztya, Nina, Fífa... gyerekek, jöjjetek, köszönjétek szépen Szasa bácsinak és Vara nének! Mindnyájan eljöttünk hozzátok, egész pereputyostól... ugy három, vagy négy napra. Remélem, hogy nem háborgattunk benneteket. Kérlek, kérlek, csak ne zavartassátok magatokat.

Dávid Jakab új vaskereskedése

Debreczen, Piacz-u. 7. szám. (Vecsey ház.) **Vasak és vasneműek, konyha berendezési és gazdasági szikkek, minden iparághoz tartozó szerszám és vasalás nagy raktára.** Olcsó beszerzési forrás.

eloszlatta s így folytattuk a hagyományos struczpolitikát s vártuk a sült galambot, mely a szánkba fog röpülni.

Most már bebizonyult, hogy felszólalásának csakugyan volt komoly alapja, mert ha a kormány az országgyűlés munkaprogramjába az államvasuti igazgatás átszervezését felvette, úgy rövid időn belül keresztül is visszi s így ha komolyan nem mozgunk, rövidesen oly csapás fogja érni városunkat, a melyet ez évtizedekig sínyleni fog.

Itt tehát a tizenkettedik óra, hogy komolyan tegyünk valamit ezen veszély elhárítására!

Lehetnek sokan a nem közvetlenül érdekeltek közül, akik talán azt mondják, sőt hiszik is, hogy az egész nem nagy dolog s nem is érdemes érte nagy zajt ütöni?

Ezeknek akarom röviden bebizonyítani, hogy alig van a városnak számbavehető lakosa, bármely osztályhoz tartozék is, aki meg nem fogja érezni az üzletvezetés felosztását, mely annyi intelligens család elköltözését vonja maga után.

A háztulajdonosoknak nem szükséges magyarázni, hogy minő óriási veszteség vár rájuk, mert természetesen nemcsak azok veszítenek, akiknek házában vasutasok laknak, de a többiek is; mert ha egyszerre száznál több lakás marad üresen s a jelenlegi hivatalos helyiségek is, bizony nehezen kapnak a többiek is az eddigi óerek mellett lakókat s ha sok az üres lakás s ennek folytán a lakberek leszállanak, úgy az összes házak értéke fog rohamosan csökkenni, mi nem egy háztulajdonos tönkremenését fogja okozni.

De nemcsak ezek veszítenek, de tönkre mennek az építő iparosok és munkások is, mert hosszú időig építeni senki sem fog.

Veszítenek a többi iparosok és kereskedők is, hiszen jelentékeny összeg az, amit a rendes fizetéssel alkalmazott vasutasok ruházatra, más iparcikkre és élelmi szerekre kiadnak.

Meg fogják érezni a mézárások, hentesek, fűszer- és egyéb kereskedők is jó vevőik hiányát sőt még a piaci árusok is veszíteni fognak, így bátran állíthatjuk, hogy

Mikor a fiatal pár észreveszi a nagybácsit és családját, a nagy meglepetéstől megdöbben. Míg a nagybácsi beszéddel tartja őket, Szasa a következőképpen fűzi gondolatait: — Ő és a felesége átengedik a vendégeknek mind a három szobájukat az összes ágyneműjüket. A szárazhalból, a sardinából, a cziberéből egyelőre nem lesz semmi. A gyermekek le fogják szagolni a kertben a virágokat, kiöntik majd a tintát a szobában, lármáznak, ugrándoznak. A néni egész áldott nap a betegségéről fog beszélni és arról, hogy ő egy született Fintich bárónő...

És Szasa gyűlöletes pillantással néz feleségére és haragosan sugja neki:

— Te hozzád jöttök, a te vendégeid... hogy az ördög vinné el őket!

— Nem, te hozzád jöttök! — feleli a fiatal asszony szintén haragosan. — Nem az én rokonaim! A te rokonaid!

Aztán a vendégekhez fordulva, barátságos mosolylyal, szeretetreméltóan mondja:

— Isten hozta önöket!

A felhők mögül ismét kikandikál a hold. Mosolyogva néz le rájuk, bizonyára azon való örömeben, hogy nincsenek rokonai.

Szasa elfordul a vendégektől, nehogy meglássák haragos arcát és barátságos, örvendező hangon mondja:

— Isten hozta önöket! Isten hozta önöket, kedves vendégeink!

alig van valaki, akit ezen ügy nem érdekelne, ha látszólag semmi összeköttetésben nem volna is a vasutasokkal.

Sőt megfogja érezni a város pénztára is a vasutasok eltávozását, mert a sok üresen maradó lakás után a lakbér utáni pótdó se fog fizettetni s így ezen elmaradó jelentékeny jövedelem hiányát ismét az ugyanis magas pótdó felemelésével kell pótolni, vagy legalább kevesbedik a klátás arra, hogy a közel jövőben leszállítani lehessen.

Ha tehát ennyire fogják érezni az üzletvezetés felosztását, mit parancsol a józan ész és saját jól felfogott érdekünk?

Azt parancsolja, hogy mozduljunk meg valahára, indítsunk oly nagyszabású társadalmi mozgalmat, hogy az illetékes körök figyelmét felköltsük s jóakarukat megnyerjük.

Városunk vezető emberei, tisztelt főispánunk, polgármesterünk s a többi befolyásos egyének most mutassák meg, hogy igazán szívükön viselik a polgárság érdekét, indítsák meg a mozgalmat, vegyék a zászlót kezükbe s vigyék is győzelemre!

Itt vannak országgyűlési képviselőink is, kik ígérték a választásokkor, hogy minden lehetőt megtesznek a város javára.

Nemcsak a kormánypárti képviselőtől várjuk, hogy befolyását érvényesítse, hanem s talán még inkább várhatjuk függetlenségi képviselőinktől, hogy minden lehetőt megtegyenek ez érdekekben, mert ugyanis olyan színezete van Debreczen város szándékolt mellőzésének, mintha a kormány büntetni akarná azért, hogy függetlenségi képviselőket választott.

Használják fel tehát egész tekintélyüket s minden befolyásukat, hogy városunk igazgatósági székhelyé tegyék, aminek következményeként újra legalább ugyanannyi vasutas család költözne Debreczenbe részben magasabb fizetéssel, mely itt költetvén el, a város és polgárainak javára válna.

Hogy azonban fellépésüknek nagyobb snlya legyen, kell, hogy a város képviselőtestülete, sőt egy összehívandó nagyszabású értekezlet, melyben minden pártállású és foglalkozású polgár részt vehetne, állást foglaljon ez ügyben és az ezek kebeléből választandó és önként csatlakozó polgárokból egy mentül nagyobb küldöttség keresse fel az illetékes kormányfőfiakat országgyűlési képviselőink vezetése mellett.

Csak halogatni nem szabad a dolgot, minden perc drága, mert most, mikor még csak az előkészületek vannak meg, még lehet fordítani a dolgon, de ha már végleges határozat lesz, igen nehéz, vagy lehetetlen lesz célt érni s akkor azután késő lesz sopánkodni.

Nem szabad még áldozatoktól sem visszariadni, mert itt kétszeresen igaznak bizonyulna azon közmondás, hogy a fővény kétszer költ.

Üdvözlöm ennél fogva tetkintetes szerkesztő urat, hogy ezen ügyet oly melegen felkarolta s kérem, ne nyugodjon addig, míg a polgárság s vezető embereink nembánomságukból kizavarva, végre teljes erélyvel megindítják a küzdelmet.

Becsés lapja elvülhetlen érdemet fog szerezni a város előhaladása körül, ha kitartó buzditásának meg lesz ezen sikere.

Egy háztulajdonos.

A nemzetközi diákkongresszus elmarad.

Debreczen, szept. 4.

Nyilatkozatok jelentek meg tegnap a fővárosi lapok hasábjain *Ludwig Rudolf dr. Szemnyei Kornél dr. és Zsembery István*

aláírásával, melyek közhírré teszik, hogy a szeptember hónap végére tervezett *buda-pesti nemzeti diákkongresszus elmarad.*

Jöttek sürgönytudósítások is Debreczenbe, hiszen itt is nagyban készültünk a bejelentett s százakra menő külföldi vendégek fogadtatására s csak pár napja készítettük el szívélyes hangu meghívónkat a világ összes főiskolái számára, külön is felhíva figyelmüket a debreczeni lerándulásra. A kongresszus azonban s ezzel a debreczeni lerándulás a sürgönytudósítások szerint is elmarad.

A fővárosi rendezőség nyilatkozata szerint a kongresszus elhalasztásának oka a nemzetiségi vitáktól való félelem. Az egész dologból csupán ennyi érdeklő tulajdonképpen Debreczen város közönségét, melynek ez ügy iránt tanúsított meleg érdeklődésért úgy a debreczeni, mint a fővárosi rendezőség hálás köszönettel tartozik.

Azonban, mint a Szövetség, közelebbről a Magyar Osztály tagja élek e helyen azon jogommal, hogy a kongresszus elhalasztását megjegyzéssel kísérem.

Az elhalasztásnak felhozott oka, nem ok, inkább a magyar viszonyokról kiállított szegénységi bizonyítvány, melyre a fővárosi sajtó csodálatos egyhangúsággal ráfogta, hogy komoly megfontolás eredménye. Erre a szegénységi bizonyítványra nekünk semmi szükségünk nem volt, mert a jó barátaink talán boszankodni, de az ellenségeink mindenesetre kacagni fognak rajta.

Olvassom: Helyes volt az elhalasztás, mert a magyar ellenes agitátorok „szívesen látták volna, ha a kongresszust a földidézett zavarok közepette föl kellett volna osztlatni akár elnöki kijelentéssel, akár másként. Csakhogy éppen ezt a szolgálatot nem volt szabad megenni a kedvükért a szólásszabadság ősi hazájában“.

Fraizis. Torinóban az olaszok kétségbeesés nélkül nétek a románok és magyarok mérközését, Páris ugyancsak színhelye volt e küzdelemnek, nemkülönben a német lengyelek, az osztrák-csehek, az orosz finnek demonstrációinak; a francia udvariasság végezett velök rövid pár óra alatt, — és a magyar erély megszalad előlük „érett megfontolás után.“

A kongresszus elnök kandidátusa Szemnyei Kornél dr. volt, a Szövetség jövődől elnökjelöltje a belga osztály elnöke, kongresszusi résztvevők az olaszok, francziák, angolok, hollandok, svédek, kiket nemzetiségi kérdés nem háborgat s kik így elfogulatlanok lévén, a nyugodt elemmel tartanak, de a hatalmat kezében tartó s magyar elemmel domináló elnökség fél igénybe venni szömevónási jogát a „szólásszabadság ez ősi hazájában“, inkább lemond az egész szerencséről — érett megfontolás után.

A magyarok sohasem provokáltak nemzetiségi vitát s ha védekezniök kellett, védekezésüket rövidde és eredményessé jórészt a többi nemzetek rokonszenve tette, melylyel méltatlan és helytelen megtámadásunkor fokozott mérvben fordultak felénk támadóink rovására.

A ki tudja, hogy alkalmatlan és mégis alkalmatlankodik, azt a szólásszabadság ősi hazájában is egész nyugodt lelkiismerettel lehet rendreutasítani s így csak ismételni lehet, hogy a kongresszus elhalasztására felhozott ok, nem ok.

Sokkal valószínűbb, hogy a magyar kormány, közelebbről pedig a közoktatásügyi kormány elégedett bele kelleltenél mélyebben ebbe a dologba s idegeskedve a nagyhangon hirdetett nemzetiségi kérdések esetleges nemzetközi kellemetlenségeitől, lefuvatta az egész mozgalmat. Ha ez a való, úgy a döntő beavatkozásnál a rendezőség szégyenletesen könnyen engedett.

Tény, hogy a Corda Fratres N. D. Sz.

Magyar Osztálya e dologgal a külföld előtt blamirozva van, — viselje érte a felelősséget a budapesti rendezőség.

Boross Lajos,
a Corda Fratres N. D. Sz.
tagja.

Egyház és iskola.

Az ev. ref. elemi iskolák ünnepélyes megnyitása vég-tt a nagy- és kistemplomban szombaton f. hó 6-án reggel 8 órakor tartandó isteni tiszteletre a nagytiszt. s tek. presbyterium tagjai, a t. szülők és a közönség tisztelettel meghívotnak. Az iskolaszéki elnökség.

Értesítés. Zivuska Ferenczné énektanárnő, magánóráira való beiratkozásokat szeptember hó 8-tól kezdve fogad el a délutáni órákban. Felkéretik a közönség, hogy a beiratásokat mennél előbb tegye meg, mert az üres órák száma oly csekély, hogy azok mielőbb le lesznek foglalva s azoknak lesz átadva, a kik hamarabb jelentkeztek. Lakás: Szent-Anna-utca 6. szám.

Felhívás a helybeli összes iparosokhoz. A debreczeni első faku iparostanoncziskolába az 1902—1903-ik iskolai évre a beiratkozások folyó hó 8, 9. és 10-ik napjain esti 6—8 óráig eszközöltnének, az iskola Csapó-utcai helyiségében (Barcsayház). Miután a rendes tanítás már e hó 15-én este kezdetét veendi, tisztelettel felhívja a tanoncztartó mestereket alulirtigazgatóság, hogy ugy a régi, mint ujonnan szerződötetett tanonczaiikat a fent kitett időben mulhatlanul irassák be. Az iparos tanoncziskola igazgatósága.

A Svetits leánynevelő intézetben a mai nap folyamán végzik a beiratásokat. Az első két napon azonban már rendkívül sokan jelentkeztek a növendékek, úgy, hogy a létszám csaknem betelt. Az intézetben szombaton reggel kezdik meg a tanítást.

VIDÉK.

A hegymászók szerenosétlensége.

— Saját tudósítónktól. —

Az erdélyi havasokra kirendelt határszéli csendőrség szomorú felfedezésre jutott hétfőn dél-tán. Egy őrjárat ment lefelé a havasokról Békásra bevásárlás végett. — Amint a hegyoldalon levő szerpentin-uton lefelé haladtak, a mély sziklaüregben két uriruhás férfi holttestét pillantották meg egy sziklaüregben.

A csendőrök kerülőuton leereszkedtek a mélységbe, hol összezuzott fejjel találtak a holttesteket. Mindkettőnek derekára kötél volt erősítve.

Ruházatukat, mely teljesen össze volt szakadozva, átkutatták s a náluk talált határátkelési igazolványokból megállapították, hogy az illetők Domcsa Sándor és Lahoreszku Miklós egyetemi hallgatók, Krakovani, román községből valók, atyjuk földbirtokos.

A két fiatal ember zsebeiben megtalálták a pénztárcájukat és aranyórájukat. Teljesen ki van zárva, hogy gyilkosságnak lettek volna áldozatai, hanem — amint a nyomozásból kiderült — szombaton dél-

után nagy felhőszakadás volt a hegyek között s ez alkalommal zuhantak le a mélységbe.

A szülőket táviratilag értesítették az esetről és a két hullát beszállították Békásra. A szülők állítása szerint a két fiatal ember még a múlt hó 25-én eltávozott hazulról, hogy az erdélyi havasokat bebarangolják. A vihartól egy juhász-kunyhóba akartak menekülni, de ugy látszik, hogy az átmedvesedett sziklán megcsuszta s ez okozta vesztüket.

Két élet megmentője. Réven, — mint tudósítónk jelenti, — izgalmas jelenetek voltak tegnap délelben tanui a Körös partján dolgozó munkások. Paukár János hat éves kis fiúcskát fürdés közben a sebes víz elragadta. Anyja, Paukár Jánosné, — aki együtt fürdött kis fiacskájával, — rémes sikoltozással utána ment, de az ár őt is elragadta. A jajveszékelésre Mann Traján révi tanító sietett elő, ruhástól a vízbe ugrott és szerencsésen partra segítette a nagy veszélyben forgó kis fiút és édes anyját. A derék életmentőt — kitüntetésre fogják ajánlani.

Nyitrában elhunyt szász altábornagy. Nyitráról írják, hogy Leonhardy Albin, nyugalmazott szász királyi altábornagy, aki fiánál, Leonhardy Kurt földbirtokosnál volt látogatóban Nyitra-Sárfőn, augusztus 7-én végelgyengülésben meghalt. Holttestét Drezdába szállították s ott temették el nagy katonai pompával. —

SZÍNHÁZ.

Kassai színház. Komjáthy János, a kassai színház új igazgatója most Máramaros-Szigeten játszik társulatával. Az új igazgató szeptember hó 27-én tartja a megnyitó előadást.

Mükedvelő előadás Böszörményben. Intelligens ifj. társaság Hajduböszörményben a folyó hó 13. és 14-ik napjain az ujonnan épült függetlenségi kör dísztermében fényesen ígérkező jótékonycélu mükedvelő előadást rendez. Az ambíciózus rendezőség az előadás programját következőleg állapította meg: 1. Prológ. Bocskay emlékére óda. Irta és zenekísérelt mellett szavalja: Ifj. Sallay Mihály, ezt követi Bracca Róbert híres olasz színműirő „Don Pietró Caruso“ cz. egy felvonásos színműve, a következő szereposztással: Don Pietró Caruso — Balogh Alfréd Antal. Fabritió Fabrtzi gróf — ifj. Sallay Mihály. Margarétha — esztelnéki Szentirmai Piroksa urhölgy. Továbbá színre kerül, Szigligeti örök becsü nagy jellemdarabja, a „Czigány“. Személyek: Várszegi gazdag földesurfi — Nagy Imre. Kurta, agglegény — Fodor Gábor. Gyuri unokaöcscse — Sz. Szabó Antal. Márton gazda — Kovács Márton. Zsiga, vén czigány — A. Szabó Antal. Rózsi, leánya — Gerőczy Róza kisasszony. Peti, fia — Gyarmathy Béla. Rebeka asszony — Loóf Róza kisasszony. Kondorné — Boros Róza kisasszony. Sára — Klotz Erzsike kisasszony. Panni — Szabó Mariska kisasszony. Erzi — Molnár Mariska kisasszony. Évi, Rebeka leánya — Oláh Mariska kisasszony. Kisbíró — Vargha Antal. Ferke, urasági hajdu — Béla. Első vőfély — Németh Edvárd. Második vőfély — Varga Antal. Végül Tableau „Bocskai“ allegorikus képe. Az első és második felvonás közti szünet alkalmával:

„Petőfi a nép között“ című életkép fogja gyönyörködtetni a közönséget. Előadás után reggelig tartó táncz. Rendező: Ifju Sallay Mihály. Felügyelő: Molnár Sándor. A díszleteket és a függönyt egy jó híru budapesti díszletfestő: Balog A. festette, ki egyszers-mint „Don Pietro Caruso“ előadásához, a budapesti Vigszínház mintájára egy élethü, zártszobát is készített. Az előadás tiszta jövedelme a Bocskai szoboralap javára fogfordíttatni. Az előadás — a meunyiben intelligens közönségnek van szánva — zártkörü lesz; miért is a napokban a meghívók már szétküldetni fognak.

UJDONSÁGOK.

Nagy tűz a Bika-szállodában.

Leégett istálló.

Debreczen, szeptember 5.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délután kevéssel fél öt óra után hatalmas riadalom keletkezett a Piacz-utczán. — Futkározó emberek ideges félelemmel kiáltozták:

— Ég a Bika szálloda!

És a József-királyi-herczeg-utczából, a hova a Bika-szálloda hátulsó része benyulik, csakugyan hatalmas füst és lángtenger szállt az égbolt felé. Szerencsére azonban nem a Bika-szállodát támadták meg a pusztító elemek, hanem a második udvar hosszában, az orfeumi deszka-színpad mögött nyújtózkodó ló-istállót. A hosszú épület tetőzetén csakugyan végig nyargaltak a pusztító elemek s teljes erővel diadal-maskodtak azon. A tüzesetről tudósítónk az alábbiakat írja.

Fél öt óra után vette észre Bacsó Dezső dr. ügyvéd, a kinek irodája a József-királyi-herczeg-utca 5. szám alatt van, hogy a szembe levő Bika istálló tetején lángok törtek elő. Azonnal értesítette a kis Bika vendéglőst, a ki viszont a Bikából telefonozott a tűzoltókért. Mire a tűzoltók Szikszay Gyula fő- és Publik Ernő helyettes-parancsnok vezetésével megérkeztek, a tűz már uralmába vette az egész tetőzetet. — Tűzoltóink emberfeletti munkát végeztek s fél 6 órára már lokalizálták a tüzet úgy, hogy a környék lakói megnyugodhattak. A tűzoltók aztán hamarosan leverték a megszenesedett gerendákat, ledöntötték a bomladozó tűzfalat s hét óra után már visszavonultak a Csapó-utczai laktanyába. Magában a szálloda épületében semmi kár nem esett, sőt az istálló mellé épített deszka orfeumi színpad is épen maradt.

A tűz valószínűleg vigyázatlanságból keletkezett. Vagy a kocsis, vagy valami más egyén pipával járt fenn a padláson s a széna tüzet fogott. Nagyobb kár a tűz miatt nincs. A város kára, a melynek tulajdonát képezi a Bika minden épülete, biztosítás révén megtérül, a padláson elégett széna nem képvisel nagyobb összeget. Zbigienevics igazgató épen ma akarta a padlást megtömetni most vásárolt szénával. Ha

ezt kapja ott a pusztító elem, akkor komolyabb veszedelem is történik.

A hatalmas tüzet különben óriási tömeg nézte, úgy, hogy a rendet nehéz volt fenntartani. A rendőrség részéről dr. Boldizsár Kálmán kapitány volt jelen, a kinek vezetése mellett tartják meg ma a hivatalos tűzvizsgálatot.

Czipészek nagygyűlése.

Új választmány. Termelő szakcsoport.

Debreczen, szept. 5.

(Saját tudósítónktól.) A debreczeni czipésziparosok e hó 7-én, vasárnap délután két órakor nagy szakosztályi gyűlést tartanak az ipartestület tanácstermében. A nagygyűlés tárgyai elég fontosak, hogy külön megemlékezzünk mindegyikről.

Az első tárgy az új választmány megalakítása. E választmány arra van hivatva, hogy minden ipari ügyben (tanszerkérdés, munkabér stb.) véleményezője legyen az elüljárásnak. Épen ezért az új választmány tagjait a legkomolyabb, értelmesebb, és legtapasztaltabb iparosok sorából kell megválasztani. Szükség van erre különösen ma, mikor a gyáripar egyre rohamosabban hódít tért s veszedelemmel fenyegeti a kisiparosokat.

A czipészek nagyon jól tudják, hogy sok szegény iparostársuk alig tud megélni, képtelen anyagot venni s azt kellően feldolgozni s gyakran napokig munka nélkül kell tengődnie. E bajon segít a termelő- és raktárcsoport megalakítása. Közös szövetkezetfélék kell alkotniok az iparosoknak, melynek keretében maguk szerzik be a feldolgozandó anyagot s maga a csoport ad munkát és munkabért. Az ilyen szövetkezetek az angol „Arades unions“ mintájára alakulva, megmérhetlen áldásai az iparosoké. Nálunk egy 1891-ik évi törvény sürgeti e szövetkezetek megalkotását. Debreczen iparosai jól teszik, ha teljes erejükkel hatnak oda, hogy a szakcsoport léte süljön. A kész áruk elraktározásánál szintén óriási előnnyel járnak e szakcsoportok.

A harmadik tárgy végül a czipésziparosok országos debreczeni kongresszusának előkészítése. E kongresszus tavaly Szegeden volt s az ország czipészeinek figyelme már ekkor Debreczen felé fordult. Aránylag fiatal ipartestületünknek szerte e hazában hire van. Azért fordulnak most Debreczen felé a czipészek, mert a debreczeni kongresszuson többet remélnek elérni, mint a többi nagygyűléseken. Komoly értekezletre jönnek ide az ország czipészei, hogy tanuljanak a debreczeniektől. Sürgősen megteendők tehát már most az előkészületek e kongresszusra, mely hivatva van Debreczen híret megnagyobbitani s czipészeinknek tekintélyt szerezni összes szaktársaik előtt.

Ezek rövid vázlatban a vasárnapi nagygyűlés tárgyai. Sokat lehetne írni még mindegyikről, de különösen a termelő szakcsoport felállításának szükségességéről. — Czipészeink jól teszik, ha alaposan megfontolják az elmondottakat. Az ő érdekük kívánja ezt így.

Mozgalom az üzletvezetőség ügyében.

A városi tanács határozata.

Debreczen, szept. 4.

Az a kiáltó szó, a mely lapunk hasábjain a máv. üzletvezetőségek fel-

osztatása ügyében megjelent, nem maradt eredmény nélkül. Felhívásunkat a hatóság tagjai megszivlelték és a tegnapi tanácsülésen már hosszantartó eszmecserében pertraktáltak a városunkra nézve olyan nagyfontosságú kérdést.

A tanács tegnapi ülésén ugyanis Abrahám László tisztifőügyész vetette fel a kérdést s javasolta, hogy a tanács szerezzen biztos információt: miben áll az üzletvezetőségek felosztatásának kérdése? A tanács tagjai általános helyesléssel csatlakoztak a főügyész javaslatához s határozatot is hoztak.

Kimondták, hogy a tanács szeptember 14-én testületileg tiszteleg az akkor Debreczenben időző Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter előtt, nyilatkozatot kér az üzletvezetőségek dolgában s ha a miniszter megerősíti az országszerte korpoltált s mind komolyabb formában felmerült híreket, akkor nyomban megkéri a hatóságot a minisztert, hogy Debreczent az igazgatósági székhelyek kérdésében ne mellőzzék.

A tanács határozatát, amelylyel kétségbevonhatlanul dokumentálta, hogy a városunkat érintő kérdéseket és felszólalásokat nem hagyja figyelmen kívül, megnyugvással vesszük tudomásul. Reméljük azonban, hogy szükség esetén a legszélesebb körre kiterjesztett akcióitól sem fog visszariadni.

* **Személyi hir.** Dr. Benelek János országgyűlési képviselő tegnap érkezett haza Tuszadról, hol a székely-kongresszuson vett részt.

* **Az önkéntes iskola építése.** Ösmeretes, hogy a városi közgyűlés 42,000 korona kölcsönt szavazott meg az önkéntes iskola építésére. Az önkéntes iskola terveit jóváhagyva megküldötte a hadtestparancsnokság és a városi tanács ma tartott ülésén utasították a mérnöki hivatalt, hogy az iskola építésére az árlejtést sürgősen hirdesse meg, hogy az iskola épülete mielőbb elkészüljön.

* **Új lap Debreczenben.** Szentmiklósi József kollegánk szerkesztésében e hó 14-én „Hazai ipar és kereskedelem“ című új lap indul meg. A lap ipari s kereskedelmi dolgokkal és főleg debreczeni érdekű aktualitásokkal fog foglalkozni. Előfizetési ára egész évre hat korona. Megrendelések Szentmiklósi Józsefhez (Szabadság szerkesztősége) intézendők.

* **Fegyelmi eljárás két rendőrségi hivatalnok ellen.** Néhány hónappal ezelőtt Király Ferencz rendőrségi iktató és Király János bejelentő hivatali irodatiszt ellen súlyos vádak emeltek Puky Gyula főispán előtt. — Király János irodatisztet azzal vádolták, hogy egy tanulatlan kőmives munkástól 300 koronát szipolyozott ki azzal az ürügygel, hogy jó hivatalba jut atja. Király Ferencz pedig 20 koronát vett fel egy másik munkástól azon ígéret fejében, hogy bejuttatja a rend-

őrség kötelékébe. A két munkás ember egy darabig várta a két Király ígéretének teljesítését, de mikor az egyre később, mindkettő feljelentést adott be Puky Gyula főispánhoz. A feljelentés alapján Puky Gyula főispán elrendelte a fegyelmit megelőző vizsgálatot, a mely e hó elsején befejezést nyert. A vizsgálat eredménye az lett, hogy a vádak valószínűsége beigazolást nyert. A fegyelmit megelőző vizsgálat eredményére támaszkodva Komlóssy Arthur polgármesterhelyettes elrendelte egy Király Ferencz, mint Király János ellen a fegyelmi eljárás megindítását. A fegyelmi eljárás vezetésével Körner Adolf tanácsnok bizatott meg. A vizsgálat előre láthatólag komoly következményekkel fog járni a két rendőrségi hivatalnokra nézve.

* **Letört bimbó.** A kéréletetlen halál egy kedves kis leánykát ragadt el égi társnőihez. Tóth József és Kun Zsuzsánna egyetlen gyermeküket Ilonkát 8 éves korában vesztették el. Temetése folyó hó 5-én délután 3 órakor lesz a s homok utcza 127. számú háznál és a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Czegléd-utczai családi sírboltban fog vég nyugalomra helyeztetni. A béke angyala virasszon siri álma felett. A Temetést Dankó M. temetkezési intézete rendezi.

* **A pénzügyigazgató itt-hon.** Faust Elek pénzügyigazgató ma éjjel érkezik haza Felsőbányáról. A pénzügyigazgató hazajövele azért is érdeklő a város közönségét, mert Faust még e hó közpe előtt bevégzi a házbéradóra vonatkozó értekezéseket Hank pénzügyi tanácsossal. Az általános adó-kivetéssel egyidejűleg tehát in thesi eldől az általános házbéradó sorsa. — Hátramarad természetesen még a miniszteri döntés.

* **Az adó-kivetések.** A városháza egyik kivetési tábláján tegnap tették köze a IV. osztályu kereseti adót fizetők lajstromát, a rájuk kivetett adóösszegekkel együtt. Az érdeklődők úgy itt, mint az adóügyi hivatalban megtekinthetik.

* **A Rostások szökési kísérlete.** Tegnap részletes tudósítást hoztunk a Rostás cigányok szökési kísérletéről s az ennek nyomán keletkezett harcokról. — Most értesülünk, hogy a bandában szerepet játszott Trokár Ferencz is, a híres lóköltő Trokár-caalád egyik tagja. Ő volt a negyedik szökésvény, ifjabb Rostás Ferencz pedig csak az ajtóig juthatott el szökése közben. Itt lefűlelték a vakmerő cigánylegényt és visszavitték börtönébe. — Galánffy ügyész legközelebb vádindítványt tesz a cigányok ellen hatóság elleni erőszak elkövetése miatt.

* **Halálozás.** — Tegnap egyetlen halálozás volt Debreczenben. Elhunyt Magyar József, ág. ev. 46 éves.

* **Használt** jó karban levő állványok és asztalok a kereskedelmi és iparkamaránál eladók. Értekezhetni a hivatalos órák alatt.

Asztalos József új rőfös- és női-divat áruháza

szeptember elején **megnyilik** Debreczenben, Kossuth-utca 4. szám alatt, (a Pénzügyigazgatóság épületében.)
Kéri a n. é. vevőközönséget, hogy vásárlásait tartsa fenn.

*** A főiskolai ifjuság Kossuth-ünnepé.** A főiskolai ifjuság ma állapítja meg a szeptember 19-iki Kossuth-ünnep teljes és részletes programját. E megállapodáson az akadémiai tanárkart dr. Kérészy rektor, az ifjúságot pedig Fráter Ernő, mint a J. S. E. szünidei fentartó bizottságának elnöke képviselik.

*** Felhívás a 48-as honvédekhez.** A debreczeni 1848-49-es honvédegyelet lapunk utján felhívást intéz tagjaihoz, hogy azok, kik a Budapesten tartandó Kossuth-ünnepélyen részt akarnak venni, jelentkezzenek vagy Hegedüs Pál elnöknel, vagy az alelnöknel. Az elnökség lehetőleg rövid időn belül kéri a jelentkezést, hogy a felránduló bajtársak részére féláru menetjegyet eszközölhessen az államvasutak igazgatóságánál.

*** Az öngyilkos szabómeister.** Magyar József 45 éves szabósegéd szomorú esetéről tegnapi számunkban már beszámoltunk olvasóinknak. Bus tragédiájának kiegészítéséül közöljük, hogy a szerencsétlen ember öt hét óta nyomta az ágyat, halálos beteg volt, de orvos nem látogatta. Pénze nem volt, hogy magánorvoshoz forduljon, a kerületi betegsegélyező pénztárba pedig munkaadója hallatlan könnyelműsége miatt nem iratták be. A betegségtől elgyötörve, lázas fővel — előbb gyermekeit akarta agyonlőni és csak aztán magát — szenderegő kis leánya észre is vette a szerencsétlen ember szándékát. Ereje azonban cserben hagyta és csak a szoba közepéig tudott jutni. Ekkor lőtte magát a két leány ágya előtt agyon. Szomorú esete mély részvétet keltett szaktársai sorában, a kik mindig becsülték a szorgalmas, törekvő embert.

*** Lopott, hogy ihassék.** Nagy veszedelembe sodorta Fekete István napszámot iszákossága. Szivacs természetű bírógymornak nem birt eleget keresni s a szomjuság meg folyton gyötörte. Végre is, hogy szomját olthassa, lopásra vetemedett. Meplopta egyik favágó társát és a vele vadházasságban élő asszonyt. Az előbbtől egy fűrészt, az utóbbinak összes ruháját és néhány korona készpénzét. A lopott tárgyakat elzalogosította és a kapott pénz mind elitta. A károsultak a kocsmában találták fel Fekete Istvánt, honnan a rendőrségre kísérték. Utközben kijózanodott, a büntetéstől való félelem gyávává tette. Sirva könyörgött, hogy bocsássanak meg neki, de hasztalan, a károsultak hajthatatlanok maradtak és feljelentették az iszákos embert.

*** Veszett kutya-harapás** Pár hét óta szünetel az ebek ellen kiadott szigorú rendőrségi parancs végrehajtása — természetes dolog tehát, hogy ismét veszett-kutya-harapásról kell hirt adnunk. Tegnap délelőtt a Csapó-utcán mart meg egy veszett eb két gyermeket, Szabó Istvánt és Szabó Jánost. — Az I. kerületi rendőrkapitányság mindkét gyermeket még tegnap este felszállította a budapesti Pasteur-intézetbe, a kutyákat pedig lebunkóztatta.

*** A Homok-utca lakóinak kérénye.** Elhanyagolt utcája Debreczennek a Homok-utca. Napfényes időben portengerben fürdenek lakói, esős napokon pedig sárban lubiczkolnak. — Ivóvizük azonban nincs. A Homok-utcaiak megsokalták utcájuk rendtelenségét és nyomorúságát s tegnap kérényt adtak be a városi tanácshoz, a melyben jó járdát és élvezhető ivóvizű fűrott kutat kérnek. A tanács mindenestre méltányosan jár el, ha kérésüket teljesíti.

*** A közigazgatási tanfolyam megnyitása.** A községi közigazgatási tanfolyam III ik esztendejét tegnap nyitották meg ünnepélyesen a vármegyeház nagytermében. A megnyitáson megjelent az egész tanári kar. A növendékekhez Wessprémy Zoltán vármegyei főjegyző, a tanfolyam igazgatója intézett lelkes, szép beszédet. Komoly és lelkiismeretes munkára buzdítván őket. Majd megköszönte az előadó tanárok múlt évi buzgólkodását s kitaratást kívánt nekik a jövőre. Beszédje végén az 1902/3-ik tanévet hivatalosan is megnyitottnak nyilváníttotta. A hallgatók zajosan megéljenztek az igazgató beszédét, a ki aztán még egyes utasításokkal látta el a növendékeket. Délután két órakor már elkezdődött a tanítás, még pedig egyelőre a vármegyeház nagytermében.

*** Lopás a táncmulatságon.** Az Újöldön vasárnap nagy táncmulatság volt. A Bónis-féle gyepen táncolt a vidám fiatalosság. A mulatság okozta tolongásban Szatmári Sándornak elveszett 43 koronája. A meglöpött ember gyanuja Kovács Jánosnéra irányul, a ki folyton körülötte forgolódott és ölelgette őt. A csendőrség e gyanu alapján feljelentette Kovácsné lopás miatt és azért is, mert jogtalanul bábamesterséggel is foglalkozik.

*** Hamis bankók.** A tiz koronás bankjegyeket hamisítják. Ezt jelenti ma hivatalosan az Osztrák-Magyar bank. A sikerült hamisítványokból több példányt értékesítettek. Olyan tökéletesen utánozták, hogy csak a kemény, erősen szatinizált és így fényes papír az, a mely a hamisítványokon feltűnik. A fényképészeti uton készült hamis bankjegyek a német oldalon 1292. sorozatszámmal, a magyar oldalon pedig 080028 számmal vannak ellátva.

*** A Rákóczy-utcai iskola bezárása.** Megirtuk lapunkban, hogy a Rákóczy-utcai elemi iskolát vörhenyeset miatt egyelőre nem nyitják meg. Most a Rákóczy-utcai tanítónő annak kijelentésére kér fel bennünket, hogy a családjában előfordult bárányhimlő eset, mely nem veszedelmes természetű, az iskola megnyitását csak rövid időre késlelteti.

*** Orosházi híres kenyér Debreczenben.** Gémes Ferencz és társai, a kik orosházi házi kenyérrel az 1899. évi élelmezési kiállításon a legnagyobb díjat: a nagy aranyérmét és pálmát nyerték el, Debreczenben sütődét állítanak fel. Debreczen háziasszonyait annyiban érdeklí nagyon közelről ez a hír, hogy ebben a sütőben kizárólag orosházi asszonyok fogják ezt a híres kenyeret készíteni. Minden órában

friss kenyeret kaphat a közönség, kocsin a lakására szállítják minden megrendelőnek s a kitűnő kenyér semmivel sem lesz drágább a napi kenyéráraknál. A sütőde berendezése most van folyamatban s néhány nap múlva már diszes kocsikon hordják város-szerte a híres orosházi kenyeret a megrendelőknél.

*** Kiss Béla** zenekarával ma, pénteken este a Márkus Jenő nagy nyári kert éttermében zeneestélyt rendez Vadakat és friss halakat szolgál fel ez alkalomra Márkus vendéglős.

TÁVIRATOK.

A Kossuth-ünnep előkészületei.

Budapest, szeptember 4. Az e hó 19-iki Kossuth-ünnepre a főváros tanácsa megkezdte az előkészületeket. Külön rendező bizottságot küldöttek ki a célra, melynek első teendője volt az építendő mauzoleum körüli tér rendezése. A térség mintegy 6000 embert lesz képes befogadni s e tér közepén helyezik el a mauzoleum alapkövét a diszsátorral szemben. Az alapkö mintegy 35 métermázsas sulyu magyar bazalt tömb, melyen „Kossuth Lajos 1802—1902.” felírás áll. Az alapkö alatti üregben fogják elhelyezni az emléktárgyakat és terveket, melyeket légmentesen elzárt üveghengerekbe s azután horganykazettákba zárnak. A város kivilágítására nézve úgy intézkedett a bizottság, hogy a Kossuth Lajos-utczában, továbbá a Duna-parton hatalmas ivlámpákat állítanak fel, melyek este 9 órától egész 12 óráig fognak égni. A Gellért-hegyen és a királyi palota határbástyáján pedig villamos reflektorokat helyeznek el.

Vilmos császár Posenben.

Posen, szept. 4. Vilmos császár a tartományi muzeumban rendezett diszlokómán az orosz czárra mondott pohárköszöntőjében melegen üdvözölte Cserekov fő-kormányzót és az orosz küldöttségeket s örömeinek adott kifejezést azon, hogy ma itt megjelentek. Felszólította a jelenlevőket, hogy vele a Németországgal hű fegyverbarátságot tartó orosz hadsereg legfőbb hadurára: Miklós czárra ürítsék poharukat.

A Pelée újabb kitörése.

New-York, szeptember 3. A New-Yorki Heraldnak jelentik St. Thomasból: Morna Reuget a Peléehegy kitörése forró vízzel és piszokkal árasztotta el. Ajoupa-Bouillont a folyó szennyes árja és a legördülő kövek elpusztították. A kitörés alatt a tenger iszonyuan háborgott. Egy árhullám az egész part mentén hullámozott. Le Carbetben sok ember vesztette életét az árban. A kitörés után a sziget keleti végén egy mértföldnél hosszabb terület a tengerbe sülyedt. Pointe de Pietréről táviratozzák a

Jánossy József és Társánál

szintartó Indisch foulard szavana, Dou-sches satinnok. Több ezer méter maradékok

féláron.

Leszállított határozott áron beszerezhetők: Batistok, Zseffirek, áttörött mosókelmék, Cosmanosi

Főtér a főtözsde mellett.

„Herald“-nak: Grande Riviera helység Martinique szigetén szintén elpusztult. A francia kormány a sziget északi részéről Lorrain és Le Carbet között ki akarja telepíteni a lakosságot. Egy másik távirat jelenti Pointe á Pietreből: A legutóbbi kitörés alkalmával lejátszódtak rémes jelenetek ismétlődnek. A hőmérséklet szinte elviselhetetlen a szigeten.

Vád alá helyezett képviselő.

Budapest, szeptember 4. Nyitráról jelentik, hogy Valasseket, a verbói kerület nemzetiségi képviselőjét a nyitrai törvényszék állam- és nemzetellenes izgatás miatt vád alá helyezte.

A zágrábi zendülés.

Budapest, szeptember 4. Zágrábról jelentik, hogy a nyugalom már csakeem teljesen helyreállott s az utcák kezdik a rendes képet felölteni. A tüntetők ellen az eljárást már legközelebb megindítják. A szerbek a várost tették felelőssé az okozott károkért, mert az nem gondoskodott a megvédélmezésükről. Nagy elkeseredést keltett a szerbek körében az a körülmény, hogy a szerb alkalmazottakat mindenünnen elbocsátották a horvát munkaadók a zendülőtől való féltükben. Az a bizonyos félholtra vert Vittas nevű ember nem nyugalmazott százados, hanem egy nyugalmazott foglyár őrmester, brutalitásáért mindenki gyűlölte a városban.

Belgrád, szeptember 4. A zágrábi események híre leirhatatlan elkeseredést keltett mindenfelé. Az összes lapok egyértelműleg felszólítják a szerbeket, hogy horvát alkalmazottaikat bocsássák el. A horvát lapokat a nyílt utcán több helyütt elégették. A Belgrádban lakó horvátok közül nagyon sokan elmenekültek. Zimony tele van menekülőkkel.

Véres szerelmi dráma a szinpadon.

Szamos-Ujvár, szeptember 4. Tegnap este véres szerelmi dráma játszódott le a szamosujvári színház szinpadán, hol jelenleg Gáspár Jenő színtársulata tartja előadásait. Egy fiatal színésznő előadás alatt agyonlőtte hűtlen kedvesét, a társulat hősszerelmését. A színtársulat naivája, Pókay Julia már régebb idő óta bensőbb viszonyban élt Bardócz Gyulával, a társulat hősszerelmésével; sőt már hetek óta együtt is laktak. A legutóbbi napokban azonban elhidegülés állott be a szerelmes pár között s végre is Bardócz Gyula teljesen szakított kedvesével. A leány bosszút forralt a hűtlen hősszerelmes ellen s tegnap este a „Falu gyöngye“ című népszínmű előadása alkalmával, melyben mindketten játszottak, revolverrel a nyílt szinpadon rálőtt Bardócz Gyulára, a ki szíven találva szörnyet halt. Leirhatatlan pánik támadt erre a rémes jelenetre s a támadt zavarban a gyilkos naiva berohanva öltözőjébe, fel-

metszette összes ütereit. Mire ráakadtak, már halva volt.

A meginterwiewolt Mattasios.

Bécs, szeptember 4. Egy berlini hirlapíró meginterwiewolta Mattasios-Keglevics Gézá. A volt főhadnagy kijelentette, hogy teljesen tiszta, épelméjűnek ismerte Koburg Lujza hercegnőt s hihetetlennek tartja, hogy egyik napról a másikra megváltozott volna elmebeli állapota. Elmondta továbbá Mattasios azt is, hogy valótlan az a híresztelés, miszerint a szerb hadsereghez folyamodott volna fölvetelért. A mi a jövőt illeti, ar a nézve nem nyilatkozott, mindössze annyit mondott, hogy egyelőre Bécsben marad.

Osztálysorsjáték.

Budapest, szeptember 4. 100,000 koronát nyert: 56597. 15,000 koronát nyert: 99469. 10,000 koronát nyertek: 46586 61936. 5000 koronát nyert: 80492. 2000 koronát nyertek: 43111 26457 22781 74380. 1000 koronát nyertek: 18377 70130 31186 79761 27817. 500 koronát nyertek: 80687 40175 87423 75366 51220 1519 3701 97304 11502 39561 26540 86705 74172 69988 37044 64989 14079 44442 1437 50253 29275 16980 42410 31602 49956 95579 61104 70801 2086 63775 9361 46034. — A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kétszer eladott föld. Lakatos László 1889-ben örökölt szüleitől Hadházon egy kis földet. A földben két öcsésének is kellett volna részesedni, de Lakatos László eladta az egészét úgy, mintha saját tulajdona lett volna. Aztán megint eladta a földet, hamis telekkönyvi bevallás alapján, Bari Mihály kovácsmesternek, akitől később az árvaszék visszavette azt. Lakatos a törvényszék tegnap három havi fogházra ítélte, közokirathamisítás miatt. Az elítélt s az ügyész is felbuzogtak.

§ Az olvasókör tolvaja. Kovács Antal hajduböszörményi géplakatos ez év elején behatolt az olvasókör szobájába s a kártyapénzes kasszáát el akarta lopni. — De rajtacsípték s a debreczeni törvényszék tegnap ítélkezett felette. Kovács lopás büntetésének kísérletéért két hónapi fogházat kapott. Az ítélet jogerős.

§ Szabadágon. Dr. Szüts Miklós törvényszéki elnök, e hó 10-én érkezik haza a Balatonmenti nyaralásáról. — Harsányi Gusztáv bíró, tegnap kezdte meg nyári szabadságát.

A zágrábi tüntetések rendező a vidéken.

Fővárosi tudósítónktól.

A zágrábi zendülések lakosai — úgy látszik — nemcsak Zágráb horvát lakosai lázították fel, hanem megkísérelték a szomszéd falvak lakosait is zendülésre bírni.

Vasárnap délután több zágrábi fiatal ember érkezett Szesvete és Podzused falvakba, ahol a korcsmákat bejárták és lázító beszédeket tartottak. A népet arra izgatták, hogy ragadjanak kaszákat s azokkal vonuljanak a szerbek ellen, akik a horvát népet meg akarják semmisíteni, hogy aztán ők legyenek az urak Horvátországban.

A felizgatott nép este felé már kaszákkal felfegyverkezve készen állott, hogy Zágrábba induljanak. A csendőrség értesülvén a dologról, táviratozott a zágrábi parancsnokságnak, ahonnan még aznap nagyszámu csendőrség érkezett mind a két községbe, mely az izgatókat letartóztatta és a felizgatott népet nagynehezen szétoszlatta.

A letartóztatott izgatók közt van 4 egyetemi hallgató, 9 kereskedő-segéd, 4 nyomdász és 6 iparos-legény. Hogy a további izgatásnak eleje vétessek, a környékbeli falvakba csendőrséget helyeztek, mely állandóan ügyel az odaérkezőkre.

A letartóztatottakat hétfőn délután kísérték Zágrábba erős csendőrfedezet alatt. A környéken nagy az izgatottság. Több szerb család még vasárnap éjjel elmenekült, ürese hagyott lakásaikat most a csendőrség őrzi. Hogy Zágráb környékén s a szomszéd városokban folyton növekedik az izgatottság, arról a mai táviratok adnak birt.

INGATLANOK FORGALMA.

Major Gábor és neje Kurbus Márta veszik a debreczeni 8247 sztkjvben 4847/25 hrsza foglalt. 300 ööl tóczós kerti szőlőt Vavrincsák János és neje Tóth Lidiától 2600 kor.

Szüics Pál és neje Kalmár Julianna, Szodinyi Nagy Sándor és neje Tóth Erzsébet és Rásó György és neje Madarász Eszter veszik a debreczen puszta Elepi 175 sztkjvben foglalt 135 hold tanya földet Csáky Ger-gelytől 90,000 kor.

Sverla Gyula és neje Jobbágy Mária veszik a debreczeni 2231 sztkjvben foglalt Csokonai utca 8 sz. házat Janiloi Zsigmond és neje Kákos Margittól 4600 kor.

Palyó János veszi a debreczeni 6821 sztkjvben 5402 hrsza foglalt 1035 ööl Boldogfalvi-kerti szőlőtől 300 ööllet Hatvani István és neje Gál Erzsébettől 1080 k.

CSARNOK.

Az őrangyal.

Regény.

Írta: **Than Gyula.**

Folytatás

Teréz asszony örvendezve hallgatta a nagyaszonny szavait. Lánczy és Hortoványi pedig sápadtan néztek a nagyaszonnyra.

— Igen! Képelem, hogy a nagyra-becsült társaságban milyen meglepetést keltettek szavaim folytatta beszédét a nagyaszonny. — De úgy van, ahogy mondtam. Megakadályozom az esküvőt. Az én nagyra-becsült rokonaim nem lehetnek gyilkos szándéku emberek feleségeivé.

Lánczy felugrott.

— Nagyaszonny! Ön hivatlanul tola-kodott ide. Tiszteletből meghallgattuk, de ha bolondokat akar beszélni, ha bolondokat akar tenni, akkor menjen az örültek házába s badarságaival ne szentségtelenitse meg ezt a fenséges pillanatot.

Általános meglepetést keltettek Lánczy vakmerő s bárdolatlan szavai, amelyeket minden kimélet nélkül a nők iránt tartozó tisztelet tönkresilányításával röpitett a nagyaszonny felé. És az áldott lelkű, védtelen s világtalan asszony nyugodtan hallgatta a Lánczy kitörését, de mikor végezte szavait, higgadtan, szelid hangon folytatta:

— Öntől uram sem tiszteletet, sem kiméletet nem vártam. Szavai nem találnak készületlenül és biztosítom róla, hogy minden hatás nélkül rázom le azokat magam-

ról. Ön nem beszélhet velem másként, amint-hogy más sem volna jobb az ön helyében. Amit mondtam, megteszem. Ön és barátja nem juthatnak be soha a Bogáti családba.

Lánczy ismételten felugrott s idegesen fordult az anyakönyvvezető felé:

— Uram! Felkérem önt, hogy a házasságkötés teendőit végezni sziveskedjék, ezt a meghibbant gondolkozású nőt pedig sziveskedjék eltávolíttatani.

Még ideje sem volt a diszes társaságnak arra, hogy Lánczy szavai felett méltatlankodjanak, már ismét feltárult az ajtó. Új vendég érkezett, Lánczy egykori menyasszonya; Geszterédi Teréz volt.

(Folyt. köv.)

KLYTHIA PUDER

a bőr ápolásához, az arcszín szépítésére és fimo-mítására. Legelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder, fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyilg elemezve és jónak véleményezve Dr. Pohl J. I. cs. és kir. professor által Bécsben. Elismerő levelek a legjobb köröktől minden adaghoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB,
cs. és kir. udvari toilette-szappanok és illatszerek gyára

— Bécsben. — Főraktár: Bécs, I. Wolzeille 3. —

Egy adag ára 1. frt 20 kr. Megküldés utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett. — Kapható a legtöbb illatszerkereskedésben, droguériában és gyógyszerárban Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárban.

Eladó ingatlanok.

1.) Debreczenben, a Tóczós kertben II. járás 60. szám alatt fekvő és Konrád Gyula tulajdonához tartozó 1 hold 1192 □ öl szőlőskert függő termésével együtt, akár egy tagban, akár részletekben — nevezetesen

- a) 20 sor szőlő 1200 forint
- b) 20 sor szőlő 1200 forint.
- c) 30 sor szőlő 2200 forint (a füves út mellett)

d) az épületekkel ellátott önálló terület pajtákkal és mellékhelyiséggel együtt 1200 forintért, megjegyeztetik, hogy ezen kertben jelenleg is, még vagy 30 mm. veres szilva, (mm. 6 forint) van eladó. Értekezhetni a helyszínen a tulajdonosnál a fent írt kertben.

2.) Debreczenben a Pallagon egy kis épülettel ellátott tanyaföld, (16 hold és 1031 □ öl) 8000 forintért, (16000 korona.)

3.) Ugyancsak Debreczenben az Ondódon a Széchenyi-utca 50. sz. a. fekvő házhoz tartozó (9 hold 1200 □ öl) szántóföld 4500 forintért (9000 korona).

4.) Ugyancsak Debreczenben, az Ondódon az Arany János-utca 59. sz. a. fekvő házhoz tartozó (5 hold 850 □ öl) szántóföld 2800 forintért (5600 korona.)

5.) Nyiregyházán, Vizi-utca 21. sz. a. egy faszindelyes csinos kis ház 4500 forintért (9000 korona) eladó és pedig részletfizetésre is a betáblázott terhek átvételével.

Értekezhetni a tulajdonos Konrád Gyulával, Debreczenben, akár a fent említett Tóczós kertben, II. járás 60. szám alatt, akár Arany János-utca 59. sz. a.

VÖRÖS KERESZT
MALÁTA KÁVÉ
A PÖTKÁVÉK
KIRÁLYA
HONI-IPAR
GYÁRTELEP:
BUDAPEST
I. KRISZTINAKÖRÜT.
107. sz.

Vezérképviselők:
Kovács és Hirsch, Budapest, VII. Dohány-u. 88
Debreczenben:
KONTSEK GÉZA czégnél,
Kossuth-utca.

Feltűnő eredmény érhető el

a HAJÓS-fele

„Aradi Ibolya-Créme“

használatával, mely pár nap alatt elmulaszt szepítő, májfolt, bibircs, bőrvörösséget és mindennemű arczisztatlanságot. E remek ártalmatlan cosmeticus szer a bőrben teljesen felszívódik, ennek következtében a hatás bámulatos gyorsasággal áll be.

Nappal is használható!

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon aranyérmekkel s díszoklevéllel kiüntetve.

Aranya egy tégelynek 50 krajczár.

Ibolya créme-szappan 35 krajczár. Ibolya-hölgy-por fehér, rózsza és crém színben 1 darab 60 krajczár. IBOLYA-TEJ (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 50 krajczár.

Övakodjunk értéktelen utánzatoktól!
Bevásárlásnál csakis Hajós-fele Ibolya készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálójánál

Hajós Arpád gyógyszerára és gyógyszerészeti laboratóriuma

ARAD, Andrásy-tér 22. sz. Budapesten Török József gyógyszerárban.

R. elnyes: Erdélyi László, Eled: Kocsis József Székelyhid: Dr. Bukert Mihály, Kis-Marja Galasz Frigyes, Nagy-Szalonta: Czajlik György, Tenke: Somogyi Lajos, Sarkad: Kubányi Kálmán

Debreczen: Tóth Béla gyógyszerárban.

KATZ HERMAN

férfi- és fiu ruharaktára. Alapított 1875-ben.

Debreczen, Piacz-utca 43. szám alatt,
Dréher-féle sörcsarnok mellett.

Igen tisztelt vevőimnek szives tudomására hozom, hogy

fiu- és gyermek ruha raktáramat

tetemesen megnagyobbítottam és a legjobb és legizlésebb készítményeimmel óriási választékban elkészülve, nézek a közlő iskola év elé.

Egyuttal tisztelettel tudatom, hogy férfiruha raktáram részére az előállítással teljesen elkészültem.

Saját készítményeimből, a melyek tulnyomólag magyar műhely szötte szövetekből és elismert kitűnő szabással készültek, különösen kiemelendők: I^a kamgarn férfi öltönyök, téli kabátok, világi és papi felöltők, szörmével bélelt kabátok, bundák és koci köpönyegek stb.

Szives további pártfogását kérve

teljes tisztelettel:

Az összes őszi és téli szövetek már raktáron vannak,
a mérték utáni rendelésekre.

KATZ HERMAN,
Piacz-u. 43. a Dréher sörcsarnok mellett.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélnéki tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Hangszerkészítő munkanélküli segédek ha lehetnének Debreczenben, vagy környékén Komáromi M. műhangszerkészítő saját műhelyében azonnal felvétetik, főtér 41. szám, ugyanott kitűnő saját készítményű hangszerek jutányos áron, a hangszerek készítését mindenki megtekintheti, tanuló is felvétetnek.

Koszt és lakás kerestetik két jogász részére, ajánlatok Marjay Péter N. Létára küldendők.

Inteligens fiatal ember szeretne egy szerény, esetleg árva leánykával megismerkedni, ki baráti szeretetét méltóképpen viszonzni tudná Levelek „Igaz szív” jelige alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Két úri tanuló teljes ellátásra elfogadtatik Darabos-utca 40. sz. alatt, kiknek egy zongora használatra átengedtetik.

Varró és tanuló leányok felvétetnek. Sarok-utca 6. sz. alatt.

7 nyilas tanyaföld a Vervölgy állomásánál eladó. Értekezhetni: Molnár Sándorral, Pacsirta utca 29.

Kauczióképes petroleum ügynök felvétetik petroleum kihordásra. Neumann és Weisz.

„Biztosító Társaság” levele van.

Szepes-Telkára cserébe keresek egy debreczeni gyermeket. Szanitter R. Péterfia-u 5. sz.

I-ső II-ik osztályu tanulókat oktatásra csekély fizetésért elvállalok. Csillag-utca 20.

Vidéki kereskedő segédek keresek, ki a rőfös és fűszer szakmát jól érti. Mezei Lajos, Konyár, u. p. B.-Derecske.

A téglaskert II-ik járásán, akapuhoz közel 913 öl fekete szántóföld, tengeri terméssel együtt eladó. Értekezhetni lehet a Debreczeni El. Takarékpénztár titkárságánál.

Debreczeni látképes levelezőpapir (10 levélpapír és 10 boríték, csinos mappában, minden papíron más debreczeni látképpel), Kapható minden papirkereskedésben.

Tanuló felvétetik Gasparik Antal óráshoz Piacz-utca.

Tanuló felvétetik Komáromy József papirkereskedő könyvkötészetébe. Piacz-utca 12.

3 pár egészségi kötött férfi-harisnya 79 kr. 3 pár szintartó fekete kötött női-harisnya 75 kr., kötött gyermek harisnyák igen jutányos áron beszerezhető MÁRTON GYULA üzletében, Debreczen, Bika-szálloda mellett.

A Gutifalóger mellett 17 hold föld tanyával kiadó. Értekezhetni Péterfia utca 65 sz.

Társat keresek egy jó menetelű üzlethez, czim a kiadóhivatalban.

Zongora órákat ad uri házaknál esetleg saját lakásán. Csapó-utca 45.

Házi koszt kapható Perczes-utca 18 szám alatt.

Idült bélhurut. Igen sok esetben a **ROHÍSI** SAVANYUVIZEK, STYRIA rendszeres használata által TELJESEN MEGGYÓGYÍTTATOTT. NAGYDANI RAKTÁR: **HOFFMANN JÓZSEF** CZÉGNÉL. BUDAPEST. BATHORY-UTCA.

KOSSUTH LAJOS

születésének 100-ik évfordulója alkalmából a rajzszerinti emlékképet készítették az országos bizottság által elfogadtatott.

Ne legyen egyetlen magyar, kinek mellől ne ékesítse Kossuth Lajos képe, mely izléses szép és tartós kiállítás mellett oly olcsó, hogy mindenki megszerezheti, kapható:

Bartha Kálmán főtéri üzletében, ára 24 fillér (12 kr.) Ismételőknak kedvezmény.

Minden külföldinél jobbak és olcsóbbak! A „Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság” aranyéremmel kitüntetett ék szerkezetű, erőátételes. **Borsajtói és Szőlőzuzói.** Eladás egyedül a gyártelepen: Péterfia végén, a hadházi utcában.

Uj bazar-üzlet.

Van szerencsénk a n. é. közönségre értesíteni, hogy

Debreczenben

Piacz-utca 69 sz. alatt (Magyarkirály kávéház mellett) a megyeházzal szemben, a mai kor igényeinek megfelelőleg

bazaráru, uri- és női divat üzletet

rendeztünk be.

Raktáron tartunk dus választékban:

női-, férfi- és gyermek cipők, kalapok, ingek, gallérok, kézellők, esernyők, sétatotok, gyermek játékok, gyermek koscsik, hintalovak, bőröndök, fogkefék, zsebkécek, szivartárczak, pénztárczak és számos itt fel nem sorolható áru cikkek

Mindig arra törekedünk, hogy a t. közönséget jó és tartós árukkal, emellett olcsó árban szolgáljuk ki.

Becsés pártfogásért esedezve tisztelettel

Miklós és Markbreit.

Piacz- és Miklós-utca sarok.

Legolcsóbb és legnagyobb

Czipő-áruház

Neumann Testvéreknel

a Tisza-palotában.

Van szerencsénk a m. t. vevőközönség becsés figyelmét felhívni dusan felszerelt, házilag készítettett férfi női és gyermek

cipők, csizmák

ugyszintén ujjonnan érkezett divatos férfi és flu

kalapok,

valamint más uridivat cikkek nagy raktárunkra, mely cikkek feltűnő olcsó árakban bocsájtjuk jelenleg a t. vevő közönség rendelkezésére.

Kérjük szives meggyőződését.

Tisztelettel:

Neumann Testvérek.

Vasutasok és vaggongyári munkások figyelmébe nagy választék saját készítésű férfi csizmákból.

„Royal“ pörkölt kávé

és „Royal“ maláta kávé

vegyen, ha igazán jó, finom zamatu kávé kíván.

Kapható: 1/8, 1/4, 1/2 klgmos eredeti csomagokban

LINDENFELD J. JENŐ,

gyarmatáru-, déligyümölcs- és czukorka nagykereskedőnél. Debreczen, Városház-utca.